

Motion till riksdagen 2023/24:339

av Louise Eklund (L)

Nationell strategi mot stranderosion

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en nationell strategi mot stranderosion och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om sandåterföring som metod och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Delar av Sveriges kust består av vacker, men tyvärr sårbar, sandstrand. Flera av kommunerna med sandstränder har under de senaste decennierna upplevt hur stranderosion blivit ett tilltagande problem.

Stranderosion kan bero på flera olika saker. Det finns en naturlig variation i vädret mellan olika år, vilket kan innebära stora förändringar av stränderna från ett år till ett annat. Men allt talar för att klimatförändringar bidragit till att problemen har ökat på senare år. Varmare hav innebär att vattnet utvidgas samtidigt som nersmältning av glaciärerna höjer havsnivåerna. Klimatförändringen kan också påverka erosionen genom ändrade våg- och vindförhållanden.

Stranderosionen är redan ett tydligt problem på flera håll längs den svenska kusten. Flera kommuner, men också frivilliga, lägger ned tid och resurser i arbetet för att rädda kusterna. Naturvärden såväl som turistintressen och rekreationsområden riskerar att gå förlorade. De berörda kommunerna och deras invånare drabbas på olika sätt. Indirekt kan det handla om att turistnäringen skadas och naturvärden förstörs. Erosionen medför också direkta eller förebyggande kostnader för kommunerna.

Det finns flera åtgärder som vidtas för att minska eller förhindra stranderosion. En del av metoderna riskerar snarare att flytta problemen från en plats till en annan. Det som löser erosionen i en kommun kan mycket väl innebära ökade problem för en annan kommun. Därför behövs en nationell strategi mot stranderosion. Det ska inte vara den enskilda kommunens intresse, förmåga eller ekonomiska situation som avgör om erosionsarbete förekommer eller ej.

Nederländerna är ett land med stor erfarenhet av erosionsproblematik. Redan 1979 startade Rijkswaterstaat program för att förstärka med sand längs med kusterna. Denna sand hämtas inte sällan från sandbankar ett par kilometer ut i havet. Detta är nu landets viktigaste försvar mot stranderosion, och man lägger dessutom upp sand som en skyddsbarriär under vattnet en bit ifrån stranden. Holländska staten kontrollerar stränderna regelbundet och sätter in åtgärder där så behövs.

Svenska myndigheter har hittills visat en mycket skeptisk inställning till denna metod. Det är i grunden en märklig avoghet. Sverige bör framöver ha en mer positiv inställning till strandfodring i de delar av kustremsan där inte andra miljöskäl talar starkt emot en sådan metod.

Problematiken kring våra vackra men sårbara sandstränder måste uppmärksammas mer nationellt. Det är en orimlighet att enskilda invånare eller för den delen enskilda hårt drabbade kommuner ska bära hela ansvaret och därmed hela kostnaden. Sverige behöver en nationell strategi mot stranderosion. Därtill behövs också en öppnare inställning till strandfodring som är ett naturligt inslag i erosionsarbetet.

Louise Eklund (L)